

Dr.Ebdilmecît Şêxo

**TU BI XWEDÊKÊ
MEDÊGRÎ !**

Diyarî

Ji giyanê dayika min Ferîde re

Min nizanî çî bû !

Diyarî ji giyanê nemirEdîb Îbrahîm re

Min nizanî çî bû !!
Ji nişkava min dît
Hemû gulên guldanên
Hawîrdora min
Serxweş
Çavbeloq bûn
Bi awirşewat bi stêrka Gelawêjê re
Dipeyvîn.
Darên çavên keçên min
Babelîskên tûj
Di nav porên dilberan de
Berdan.
Qîrîna zarokan di pêçekan de
Mîna çivîkan di dilên
Jinên bedew de
Dilorandin.
Lê min nizanî çî bû !!
Min dît MELEKÎ TAWIS
Ûneqşa welatê "Diyako "
Ya ku li ser avraza Hesîrkê
Ûli sr berpala Çiyayê Lêlunê
Bi hevringa Rîngoyê Kîmarê nîgarkirî
Rûçkên hev ji firmêskên dîlzariyê
Paqij dîkirin.

Lê min nizanî çî bû!!.
Min dît
Baweşînên darên zeytûnê
Henarên kerikî ji daran
Bi ser serên bûk û zavên
Bajarê min de berdidan.
Ûkeskesorê ji gulistana xwe
Nêrgiz bi ser alûleyên giyanên
Dayikan de berdidan.
Lê dîsan min nizanî çî bû !!!
Min dît îro
Karwanên tivîrk û hehecokên
Gundên me
Mîna berbiyan
Bi sîmfoniyên hestnazik
Pêşwaziya fireşteyekê
Dikin.
Dîsan min nizanî çî bû!!
Lê min dît helbestên
Rûxwaş û Hêmen
Bi destanên bajarê min
avdas dikin
Û xûşxûşa Kaniya Maratê
Mîna minalekî
Di dawa Xedîca Sewrên de
Bê mêtina memkan
Û li ber lorîna Leyle bi ara amî.
Xew dike.

Bîranîn

Xûrandina tişteki
Li ser ruyê min
Ez ji nivînê
Bebangê
Şiyar kirim.

Bi lez çûm ber nînikê
Bibînim şopa wê tiştê
Min pişkojek
Gulek erxiwanî
Li ser rûçka xwe
Dît.

Tavildanê
Bi bîra min hat
Ramûsanek afretek
Kurd
Bi boneya roja dayikbûna
Min ...¹

¹Min ev helbesta bi yadî raperîna Kurdistanê (1991), di koreke helbestî de li Hewlêrê (1993) xwend . Herweha jî ewa di rojnama (Birayetî)de bi tûpên Erebi, hejmar (1644), 1993 de hatiye weşandin , dîsan wergera wê jî bi zimanê Erebi di Kovara Karwan de li Hewlêrê hatiye belavkirin.

Erê Efrîna min

Cobarên xemgîniyên te
Di bin lehiyên nalînên
Dayika te de
Di newalên dilên me de
Sêlroyekê bi firmêskên
Sarên tazî
Bahozên bin lingên
Dayikên pakrewanên
Bajarê min
Helbestên serxweş
Dirêstin .
Cobarên xemgîniyên te
Di reyên çelexwarî de
Bi qaserî stêrkên ezmana
Zîna min
pêrgî darên sindiyanê
Zeviyên zeytonan tên
Bi hev re bi zimanê
"Çiyayê Kurmênc"
li ber pêlên çemê "Arasê"
Ya ku rojekê ji rojan

Qehremanên Kurdistanê
Li pişta xwe mîna fireşteyên
Dilên cangoriyan sîwar kiribûn
Û li ser destên şaxên bînbuharî de
Rwaestandin

Cobarên xemgîniyên te
Di ber tîrêjên çavên
Jineke Kurd re diherikîn
Ruyên xwe bi sê rengan
Di eniya "Çiyayê Lêlun " de çandin
Ûçend rûpel ji dîroka kela Horî
Ji balêndên dilên cegerşikestiyên re
Xwendin .

Cobarên xemgîniyên te
Di nîva şevê de
Li deştên bêhngehimî
Bêhnhenarî
Bêhnmêwên tirî
Rastî govendên kotirên
Basik birîn
Hatin.

Cobarên xemgîniyên te
Bi dilopên jinebiyên welatê min re
Bi serbilindî ji xwe re
Mîvanxaneyekê di devê Hêvê de
Ava kirin .
Cobarên xemgîniyên min

Xwe bi hilmên mindalên
"HELEBCE"
Li ber bendergeha çavên bêzar
Şûştin .
Cobarên xemgîniyên te
Seqamên li ser piştên nûgihayên me
Berfên li ser sînga destanên welatê min
Herifandin
Û rodankên nûh ji xwe re
Bi dîdema stêrkan ava
kirin .
Cobarên xemgîniyên te
Siruda "Ey Reqîb" ji xwe re
Kirin pîrozgeh.
Rengên xwe bi ava Kaniya Basutê
Bi kenîna "Ednanê Cindo"
Bi limêjên wî li ser miriyên bajarê xwe
Dişûştin.
Û di ezmanê keçên Efrînê de
Fireşteyên dilên xemgîn
Tîmar dikirin.
Cobarên xemgîniyên te
Îro hêştin ku keskesor
Bi rondikên xwe awênan
Ji dilbera min re ava bike.
Cobarên xemgîniyên te
Bila Îro di 10 Cotmehê de hestên xwe
Bi şabûna Loriya ya rizgarkirî

Bi rondikên bê guneh
xwe aşt bike
Ûbila çûkên çavên te
Çîrokên dê û bavê di şevên Zivistanê de
ji gulistanan re bixwînin.
Cobarên xemgîniyên te
Bila di nav pîsîrên dayikan de
Bi kenîn û giriyên surûştê
Deştên genimî
Hêrên henaran
Hêlanên pîrozî
Çê kin .
Cobarên xemgîniyên te
Dê rojekê li ber bayên lingên
Dapîra min
Û di nav lêvên girê "Endarê" de
HÛR HÛR BIBIN
Erê EFRÎNA min
Erêêê

Almaniya (Tutlîngên),15.04.2007

Di Pasa Kurdaxê de

Bese !
Çavên xwe
Bi nêrîna çîyan
Û giran bêşîne
Biwestîne !
Bi min re got:
Û lêvên wê li rex min
Dilerizîn .
Na !
Ezê binêrim
Bila dilopa dawiyê
Ji roniya çavên min
Bikeve !
Ezê binêrim
Çend dilopên ronyê
Ji tîrêjên çavên te
Bidizim .
Pêlên porê dilbera min
Nazik, nazik
Hevdu maç dîkin
Qermîçekên bêzariyê
Li ser ruyê wê
Wek sînora welatê min
Nîgar bûn ...

Dîsan min got:Bese!

Çavên xwe bi nêrîna çîyan
Û giran
Biwestîne !
Bêşîne Bese !

Na !! Na !!
Ezê binêrim
Çawa Ferhad bi evîna xwe
Peykerek ji Şêrînê re
Li ser Çiyayê Bîstunê
Çê kir
Ez jî
Bi nêrîna xwe
Wêna Barzanî nemir
Li ser rûpelên
Van çîyan û giran
Ava kim ...

Hêdî
Bijangên wê
Bi min re lîstin
Kenîn
Ez jî hîn li çiya û
Girên Kurdaxê
Temaşe dikim.

Şêrîn e

- 1 -

Wek dilopa şebnemê
Li ser pela
Gulsora min
Rûçkên Zînê
Di cejna Newrozê de
Bi ser lêvên Memê de
Dikeve
Şêrîn e !!!
Şêrîn e !
Xweş e
Wek şêrîniya gêlazên te
Di devê min yê
Ziya de
Tî de
Şêrîne !!
Û şêrîn e !!

- 2 -

Şêrîna min !
Di çavên te de
Erdê
Hêvê
Royê

Dibînim
Bi Rojê
Çiya
Û çemên min re
Dikenin
Şêrîna min !
Surûştê bi xwe
Bi min re got:
Ez ji memkên Şêrîna te
Çavteng dibim
Bi xwe li xwe na
Bi xwe li xwe na
Û got:
Ez ji keskesora
Navka Şêrîna te
Tengezar dibim

- 3-

Dilbera min
Dilê min
Bi çîkên te lêdikeve ...
Porê te
Destên te
Gavên te
Lîliyên te
Zimanê te
Hemû

Yên min in .
Ô bi van jî
Min helbesta xwe
Şêrîn e
Li teşiyê xist
Ô hûna !
Ey cihan !
Ma rast ezê
Bimrim !!!!???

Heleb 17. 11. 1988.

X:Ev helbesta bi navê Şêrko BedirXan hatiye weşandin.

Dibêjin jiyan pir xweş e

Xweşî heye
Rindî heye
Çîçek bi bîn e
Dar bi sêv û hurme ne
Rez bi pe1 û tirî ne
Bûk lewend e
Zave mîhreban e
Ava çeman zelal diherikin.
Dibêjin jiyan xweş e
Stêrk sergovend e
Hêv rûlken e
Keskesor xemla jînê ye
Jin zikgiran in
Pişkoj dipişkivin
Çav bi kil in
Surûştê kincên rengrengî
Mîna keçên bedew li xwe aniye
Dibêjin jiyan pir xweş e
Jiyan ! Jiyan!
Rast e tu pir xweş î?
Keçka berşîr di pîsêrê te de
Dilopên
Diya xwe vedixwe
Wek « Duhok»
Di landika bêzariyê de

Sêwitiya xwe gez dike
Nalîna xwe dadiqrtîne
Pêçên lingên xwe dimêje
Û dibêjin jiyan pir xweş e
Ax...!Ax...! Bandora!
Çima diya te berneavêt ?
Xêre tu di gola hişîn de nemir
Û Apola nebû zindî ?
Ta ku Adonîsê me li ser textê Diyana
Neqşa Helebçe nîgar bikira.

Ax... ! Ax... ! Yazdanê nebûyî
Tu li ku yî?
Dê were ! Were! Bibîne!
Çi dibe li Kurdistanê
Li ber çavên Ahremên
Dê were û bibîne!
Bawêşîna zozanên me
Ji bawêşîna dê û bavê ! Yols
Nermtir e, naziktir e
Dê were û bibîne!
Çima hêva me reş girêdaye ?
Stêrk li ezmana Amedê didegirîn
Gelî û newal li ser balgiyên tarî
Di nav nivînên kizirî de
Bejnên xwe bi şemrî rêxistine
Ejdehakan çavên
Kanî û çemên min girêdane

Dê were! Dê were !
Li berbangê û hîn zûtir
Derkeve şevînê !
Binêre! Çawa welatê min
Di devê hêvê de buye pirsanek
Canê xwe dipelîne û dixwe
Binêre ! Binêre !
Çawa reben li ser bêderan
Stêrkan dijmêrin
Û hejariya xwe dicûn
Dibêjin jiyan pir xweş e.

Niştiman û perîşan cêwî ne
Li ser herdu çavên jînê
Xwe dirêj kirine
Dîsan dibêjin:Jiyan pir xweş e
Erê.. Erê û were!
Min berdestê vê sibê
Diyanosîs di xew de dît
Bi min re got:
Siba te bi xêr Kurdo!
Li min bibore vê sibê
Va ye min ji te re şiqnek
Ji dara çinarê
Li ser gorna Leyla şîn bûye
Diyarî anî
Dê rabe û bibore !
Jiyan ! jiyan !

Rast e, rast e
Tu pir xweş î
Li min bibore !....

Heleb .1993

* Ev helbesta di koreke hozanî de, li Hewlêrê di 19/3/1993 an de, bi yadî raperîna Kurdistanê ji aliyê min de hat xwendin.

* Bandor:Jinek Êxîriqî ye,gava Bandora ji ezmên daket set ruyê zemin,wê qutiyek dagirtî ji xîşm û bêtaran bi xwe ra anî û ew hemû bê sînor li ser ruyê erdê belav kirin.

* Apola:Xwedayê royê ye.

• Adonîs:Xortekî ciwan e, Xweda Afradît ji wî hez dikir.

* Diyana:Xwişka Apola ye, Xwedayê hêvê ye.

* lyolc:Xwedayê bê û bawesînê ye.

* Diyanosîs:Xwedayê keskayiyê û hişînayê ye.

Kovanek di dergûşê de dişewite

Helbesta min
Keçîn e
Eger kesek evîndarê
Xwendina wê ye
Tenê bila bi ava çavên
Keçika min Loriya
Avdas bike.

Helbesta min
Keçîn e
Eger kesek evîndarê
Şûkirina wê ye
Tenê bila ruyê xwe
li berbangê
Bi nîgaşên fireşteyên
Pêçekan
Bi axa kolanên bajarê min
EFRÎNÊ bişo
Û limêjên dildariyê
Ji stêrkên bîbekên çavên
LORIYA re
Li ser girê Endarê bixwîne

Helbesta min
Keçîn e
Eger dayikek dilkizirî
Dixwaze wê bixwîne
Tenê bila bi axînên Loriya

Serê xwe bişo
Û li ber lingên wê
Ji Zerdeşt re limêjan bike !

Efrîn ,2010

Çi dixwazê bike !

Çi dixwazê bike !

Dixwazê bi hicîb û nivêjke
Û dîne bin balgiya xwe
Ya dîn û şêt.

Dixwazê li ser eniya xwe
Bi pênuşa zarekî
Wêneya pêjna
Dilberekê nîgarke !

Li bin sîtava dareke Gêlazê
Li ber awaz û girîna
Latekî Lêlunê
Ji Yezdan re
Li mêjke !

Çi dixwazê bike !

Dixwazê ji xwe re
Bike awên
Bejin û qelfeta xwe ya genî
Tê de bibîne!

Çi dixwazê bike !

Dixwazê bi cehirke !
Di Havîna Amedê yan

Duhokê de
Tîbûna xwe pê
Bişkîne !
Çi dixwazî bike !
Çi dixwazî bike !

Heleb , 1996

Du kurte helbestên çêrokî

(1)

KER

Kerekî min hebû
Min kuda dajot
Wê de diçû
Ez dibirim ser kaniyê
Nav rêz
Ez hildigirtim ta serê Metîn
Di çeman re ez dibirim û tanîm
Bi vî rengî çar demên salê
Me bi hev re
Bi rêzdarî derbaz kirin.

Min rojekê jibîr kir
Kerê xwe avdim
Zarokên gundê me
Di wê rojê de
Ji dest zurîna kerê min
XEW NE KIRIN.....!!!

(2)

MIROV

Azepekî min jî hebû
Ji berbangê ta êvarê cot dikir
Bênderên nok û nîskan tev
Herdu jinên xwe dikutan
Kevirên zeviyên me
Bi piştên zarokên xwe paqij dikirin.
Rojekê min ji wan re
Firavîn ne bir
Êvarê azepê min hat
Li ber lingên min
LIMÊJ KIR !!!!!

Lênîngrada berê,1985

Wana hesêb

Ji giyana Cegerxwînê nemir re

Li her roja Şemiyê
Û Çarşemê
Li şûn wana yekê
Ez dimînim .

Mamostê me
Her carê hejmara çarê
Dubare dike
Lê ez jî ji hejmara yek
Hez dikim
Eger ew ji min dipirse
Yek û yek û yek
Û dîsan yek
Çend in ?
Bersivê didim
Y E K
Şagirt lingên xwe
Li erdê dixînin
Dikenin
Dikenin ...
Min ji wan re got:
Hûn jî
Ji serhevkirina hejmaran

Tiştêkî nizanin
Çima ez bi we nakenim ?
Minalno !!
Ji wan şagirtêkî dengê xwe
Bi kêrç û tinazî li min bilind kir
Û gote min: Tu çî dixwazî
Ji min pirske
Zîreko !

Baş e! Baş e!
Bersiva vê pirsê bide min!
Eger em hemû dewletên Ereban
Di serhev kin
Dê bibin çend ?
Bi pozbilindî gote min:
HEYŞTDEH
Ez jî bi dengê bilind
Kenîm, kenîm
Ta min balindên
Metîn
Sevîn
Û lawirên Geliyê Tîra
Ji xewa şêrîn
Şiyar kirin.
Û min gote hevalê xwe
Tu di ezmûnê de şikestî
Minalo ! Minalo !
Lê mamostê min jî

Bi pozbilindî
Li min temaşe kir
Min lê vegerand
Tu jî di ezmûnê de şikestî
Mamosteee!!!!

Ez nizamim çi bû !
Lê min xwe dît
Di nav pêlavên şagirtan de
Dirêj kirî me ..
Stêrên xwe vedixwim
Dibêjim
Tu !Tu bi tişteyê nizanî
Mamosteeee !!!
Encama komkirina
Dewletan
Dibe Y E K !
Y E K !
Y E K !
Mamostê min ponijî
Ponijî
Firmêskên çavên
Min paqij kirin
Ruyê min maç kir
Maç kir
Maçççç kir
Li ser bêhnqalingiya
Xwe jî

Dagrî
DAGRÎ....
DAGRÎ
DAGRÎÎÎÎ

Heleb, 1993

Ev Helbeste –çîrokî di mîhrecana helbesta Kurdî ,ya yekê , sala 1993 an de li Kelha Horî Li Çiyayê Kurmênc ji aliyê min de, tev helbestên din hatiye xwendin .

Tu bi Xwedêkê medêgrî !

Ez nizamim
Kînga ezê bimrim
Lê ezê bimrim

Banga min ji te Mîtra
Bila ez bi destên biyaniyan
Netêm çalkirin

Belkî ez li bin dareke sicê
Yan dareke merxê
Yan jî li ber latekî Çiyayê Robariyan
Yan jî di nav hîmên kelha Horiyan de
Werim veşartin

Banga min ji te Mîtra !!
Lê tu hogira jiyana min !
Keserê cegerê xwe
Bi keserê dilê min
Li ser termê min paqij bişo
Rondikên çavên
Diljînê
Nûjenê
Efrînê

Loriya
Ji rondikên çavên xwe re
Bike havên
Û pê mûman
Li ser kêlkên pakrewanên Avdarê
Biçîne !!
Bila îro jî ava Robara Donawê
Ji paqijbûna dilên me
Çavteng û sermest bibe
Bila bawêşînên pêlên
Darên derdora me
Ji bawêşînên porê te
Yê pêldayî re
Limêjan bikin
Lê tu tenê jibîr meke !
Xanima min
Di roja mirina min de
Tu bi xwedêkê medîgrî!
Û li ber gorna dayika min
bike lîlî , lîlî lîlî

Efrîn.net 13 . 06. 2006

Awaza xilxalan

Diyarî ji giyanê nemir Reşîtê Hemo re .

-1-

Gulava hinarokên bedew
Ji çavên xwe yên kor re
Min kire derman

Ew şahiyên te mîna lehiyên serxweş
Bi ser giriyên min de ,dilop ,dilop
Mîna barana Buharê
Mîna Buhara dilan
Dihatin xwarê

Lê ez di xewnên xwe de
Mîna zarokekî veciniqîm
Dîsan bi kenînên te
Bi awaza xilxala lingên te
Dîsan ez kedî bûm
Û di hembêzeke germik de
Mîna dînekî ne dîn
Zarokekî ne zarok
Di xew de çûm

-2-

Li ser wî girî
Li bin wê darê
Li ser wê darê
Li rex wî latî
Li ber gorna pêxember Horî
Me dîsan bi hev re gorana Eyşa Îbê

Istra

-3-

Di bêhnvedanekê de te got:NOŞ !
NOŞ !
Ji bo van mûmên vêketî
Ji bo van hestiyên lewentekirî
Yên Reşîtê Hemo
Ji bo van çûkên ber tîşkên rojê de difirin
Te dîsan got:
NOŞ!
NOŞ !
Lê awaza xilxala lingên te
Hîn di guhên min de
Dilîzin.

Efrîn. Avdar,2011

**Helbestekvanê Yonanî Edonîs Bodozirîs
nivisiye;**

**(...Weke hezkirina hevcêr ji zeviye re
min jî weha ji te hez kir ...)**

Çawa çav ji ronyê
Ezman ji stêran
Lêv ji lêvan
Ax ji baranê
Dil ji dilan
Hez dikin
Ez jî weha ji te hez dikim
Mîhrebanê !
Va ye ez tîpên xwe
Bi bawêşînên pêlkên te
Morikî re
Li ser eniya zinarekî
Xemwar
Dihûnim
Û nikla pênuşa min
Li ber awaza çûkeke
Bêzar
Serxweş

Semayeke qurbetkî
Dike

Û li hin peyvên hindayî
Di ezmên de firiyane
Digere !

Dixwaze nanekî ji
Zeviyên evîndaran
Ji sibeyek te ya
Deryayî
Ji dilekî
Zamdar re

Û li ber kovanên
Zarokekî
Bêguneh
Bipêje ...
Mîna Kurd ji Avdarê
Kurdistan ji Azadiyê re
Lêmêj dike !

Ez jî bi ava kaniya
Qerecornê avdas dikim
Û li ber gorna
Pêxember Horî
Ji te re limêj dikim

Dildarê !
Dildarê !

Firmêskên serxweş

(1)

Ez kîjan stêrkê
Kîjan fireşteyê
Gopika kîjan gulê
Di bîbekên çavên te de
Biçnim?

(2)

Îro solavên evîna te
Bi stêrkên zarokên

Gundê min re
Şanoyek
Di şiketa Duderiyê de
Ji pîrejinek evîndar re
Lîstin.

(3)

Hevalo !
Eger tu gunehê kir
Li ber bawêşînên
Baskên Melekê Tawis
Û li ber ava Lalişa Nuranî
Xwe bişo.

(4)

Ez zanim
Di gewriya te de
Roviyên gewir
Çêlikan dikin,xerapo!!

(5)

Hilmên kenînên te
Kovanên min
Heroj di bin sîtava
Dareke Zeytunê
Dişewitînin
Û asoyeke keskesorî
Ji qumriyên dilê min re
Nîgar dikin.

(6)

Di nav lêvên azadiyê de
Pişkojên rengêlazî

Nûpelên Bûkane
Ji kolanên Efrîna min re
Dipişkivin.

(7)

Dayikê !
Lê dayikê !
Eger mastê te
Ne meyî

Tenê Dilopek ji firmêskên
Zarokekî ber dîwaran
Têxe qazika xwe !!!

Efrîn 15.09 .2013

Tu yara min î

(1)

Tu bi çavekî bî
Bi lingekî bî
Reben û bê dest bî
Di landika welatê xwe de
Sêwî bî
Tu yara min î.

(2)

Eger bahoze û babelîskên
Porên te reş bin
Ava kaniyên gundê te herimî be

Stêrkên gulistanên te
Bi min re
Heroj bidegrîn
Tiriyên mêwên te
Bi zeng bin
Tu yara min î

(3)

Eger nivîn û balgiyên te
Lat û hîmên
Çiyayê Lêlun bin
Vedenga te
Bêzar bin
Pesarên sîngê te
Girînok bin
Çar pêlkên te bi kovanên
Çavên zarokên min
Bikizirin
Dîsan tu yara min î

(4)

Eger bilûra te
Tenê êş û keseran
Bi ser min de bibarîne
Ezê Buhareke nû
Di pêçeka dergûşa jînê de

Bi aramiya pelên darên
Cegerê xwe
Ji hehecokên dilên
Evîndarên te re
Bixemlînim
Û dîsan bêjim
Tu yara min î.

(5)

Ger axîn û giriyên te
Di gewriya te de
Bimeyin
Û dîdema Cudî
Bi te re xemsar bin
Lîliyên dayikan
Çivîkan ji hembêza te
Bifirînin
Dîsan tu yara min î.

(6)

Tenê dûrûtî

Bê kinc û dîwar in

Peyvên gêjokî

Di xwîna min de

Zîl nade

Yara min !

Erê yara min

Tenê ji ber ku

Navê te

EFRÎN E.....EFRÎN E....EFRÎN E....

X: Ev helbesta di mîhrecana helbesta Kurdî
,sala 2013 an de li Efrînê hatiye xwendin .

Zarê te bê guneh me

Te ez bi evîna xwe bê hiş xistim
Bi bejin û balava xwe ji şehnazê daxistim
Loman ji min meke welato!
Ez hîn zarê te bê guneh me
Her dem li nik te me
Aramke welato !

Nûgihayên te nûjenbar
Namînin di bin solên teresên har de
Ew serfiraz in, ew serfiraz in
Stîxwarê te me, berdestê te me
Kurdistana Birîndar !
Taca bûkan bi nalîna te re hate xwar
Aramke welato !

Mij û ewir tolî li me barandin
Emê tariyê li kelşan bibarînin
Dilên wan ji pîsîran hilçirînin
Emê bilind bikin ala rengîn
Ez im, ez im zarê te bengîn
Emê bilind bikin
Ala azadiyê li ser baskên kevoka sipî
Mizgîna aştiyê vê re hildin bi rûkê sipî
Aramke welato !

Hezar salên tu mayî zindî
Kî bêje kesî hîn tu nedî
Emê bêjinTu hov û gidiyê ne rind î
Aramke welato!
Kawayê qehreman
Tu rizgar kirî ji talan
Gulên Yasemîn şiqin dan
Pilingan li ser çîyan serî hildan
Aramke welato !

Tu buyî gulistan
Te mişt kir Kurdistan
Aramke welato !

Keç û xortan dan ser milan
Soz û peyman
Bi serên Şêx seîd
Qazî Muhemed
Bi namus û abruya Leyla Qasim
Sond xwarin
Çawa Filestîniyan bi namusa Qudsê sund xwarin
Çawa Hoşî Mîne bi Saygon sund xwar
Çawa Gîvara bi Havana sond xwar
Çawa pêşmergê ne nas
Bi axa niştiman sond xwar
Wisa jî hîm û latên te
Bi şîra te sade sond xwarin
Li hemû şûnek û şarek

Bibin dînamît û volkan
Aramke welato !

Çiyayên bi xwînê avdayî (1)
Zarokên şoreşger anîne meydan
Bi lehengî li wan dikim lêdan
Aramke ! Aramke !

Bi Bûna Mîdiya re
Gurzek gul di dest da
Awirek li te hilda
Berê xwe daye Rojhilat
Derbaz kir sînorek ji polat
Tev destgirtiya xwe hat
Bi te re xwe germ kir li ber wî arî
Bi lêvên hingivîn gotin:
Ev diyarî .

Aramke welato û bikene
Askên nebez li dor te ne
Aramke ! Aramke !

Gava keçek bi navê Şehnazê
Wek çêlkên çûkan
Li ser daran dida awazê
Tiliyan li temburê dixist û dikire sazê
Bi hogirên xwe re Şêrîn û Nesrîn
Li ser giyana hevalên xwe

Leyle û Hêvîn
Dikirin lîlî
Aramke welato !

Dengê siruda Newrozê
Li deştan, li newalan, li zozanan
Giyânên nemiran şiyar kirin
Bi dahol, zorne û govend sema kirin.

Navbera tariyê û roniyê tenê perdak e
Medîgrî! Tu tenê şahîyê li xweke
Kî wêre bêje: Ew fîstana ne pak e !
Tu tenê aramke welato !

Evîn buye pêt di dil de
Çemê Ferat jî nikanî bi destên xwe ewa hilda
Tu tenê aramke !

Gupikên baxên te dilşad dibin
Ava kaniyên te rûgeş dibin
Medîgrî! Tu tenê bikene welato!
Refên Pêşmergan li rêkê ne
Zarên te hemû li pê ne
Tu tenê bikene welato!

Bikene ! Bikene ! Bikene !.

.Ev helbesta di bin navê Kurdûx , di kovara Kulîlk ya zarokan ,
hejmara 12, sala 1983 an de li Siwêdê hatiye weşandin .

1.(Çiyayê bi xwînê avdayî), navê romana Bavê Nazê ye.

Peyva min

Hina ! Hina !

Ji te re peyva min

Çi dikî bike !

Hez dikî

Ji xwe re

Bike gul

Yan fîstana bûkan

Yan jî gîstîlkek

Erzan

Ji destgirtiyên re

Yan zîmanekî şêrîn

Ji lalekî re .

Hina! Hina !

Çi dikî bike !

Dixwazî bike

Navnîşana helbest

Û stranên xwe

Yan jî di rûpelên

Dayika xwe de

Binivîsîne !

Bike nav ji zaroyê xwe

Yekem re

Hejaran

Bênavan

Bi nav bike !
Eger te xwest
Ji xwe re pê bûkekê
Ava bike !
Û ji wê re bisk û pêlikan
Bihûne !
Li pêş awêna çerxê
Şeke !
Birêse !
Û sernûva hemuyan li
Min vegerîne !

Hina ! Hina !
Peyva min
Tu nadî,tu li min
Venagerînê ...?
Dixwazî ji nexwaşan re
Bike derman
Yan kilîtek ji girtiyên azadiyê re
Ji dergehên bêzaran re
Yan jî zengilek ji xewkiriyan re ..

Giran e? Peyva min
Tu nikanî ji min bibê ?
Ji camêriya xwe
Sernûve bide min !
Ezê wê di xewneka
Bajarê Efrînê de

Mîna gulan
Li ser gorna Cegerxwîn bireşînim .
Bide min! Peyva min !
Bide !!! Zûûûûû bide !!!
Peyva min , gula min !!

Heleb, 20.8. 1993.

Diyarî ji Şivanperwer re

Tu Lêxe!

Birayê delal û birêz Şivanperwer!

Şoreşgerê gelê xwe û welatperwer!

Tu ciwanê Kurd î û cengewer

Tu Lêxe!

Bi saz û hunera xwe bilindewaz î

Çavên reş û belek kirin pertewaz î

Tu Lêxe!

Di rojên tarî de ji pilingan re

Buyî berjewend

Gulbiharên gulistan bişkojên xwe

Vekirin bi peroş û lewend

Tu Lêxe!

Te bi firmêskên dilê xwe giyana

sersaman sojand

Tîbûna tebanên çûlê şikand

Hîmên şaxên Kurdistanê livand

Sersiyên tawanbaran tirsand

Tu Lêxe!

Wek pêlên deriya reş

Semayê dikim li ber saza tembûra geş

Tu Lêxe!

Solav û çemên Kurdan

Dîlan û aheng girêdan

Pîr, kalên me li wan bûn mîvan

Tu Lêxe!

Kilamên yekitîyê tu bistirê
Kilamên aştiyê tu bistirê
Kilamên hevaltiyê tu bistirê
Tu Lêxe!
Kîn û pîsitî derxe
Xwîna zelal û paqij bi serxe
Tu Lêxe!
Cegerxwîn mêjiyên me hejand
Te jî bi wî re bedena me livand
Tu Lêxe!
Çîçekan baxçê me xemilandin
Saz û dengê te bi evîn pêçandin
Tu Lêxe!
Bi taştê re, bi firavînê re, bi şîvê re
Zarên berşîr awaza te dibhîsin
Devên xwe ji memkan derdixin
Tu bes lêxe!
Gava hêrs û kela dilê min radibe
Tu derman û çare lînabe
Eger ketim derd û kulan
Min kir xem û nalîn li ser Kurdistan
Dermanê min, ew e, tu bes lêxe!
Kulên min jî derxe
Tu bes lêxe!
Birayê niştimanperwer Şivan
Surûştê Kurdistanê tu kirî tembûrvan
Gelî û newal bi te re bûn dîlovan
Dengê te xwe berdide bi mîhrebanî

Bilbilan jî qebl kirin bi canî
Dengê te bi nermî xwe berdide
Pêlweşa Rewanê
Dibhîsin hemû hevalên te
Gavan û
Bêrîvan
Tu bes Lêxe!
Hevsarê ji serê tembûra xwe derxe
Şahiyê bi ser de rêxe
Tu bes lêxe!
Tu yî xortê Kurd bi navûdeng
Serên dîzan kire teng
Tu bes Lêxe!
Şehnaza şeş salî
Navê te hildide bi xweşhalî
Dibêje: Kasêta wî hilnadim wî alî
Tu bes Lêxe!
Lêxe! Lêxe! Lêxe!

M.Nebez.Yekitiya Sovyet Leningrad.
Kovara Gelawêj. Sal 12-Hejmar.1Cotmeh (Nisan),1991.

Ji Bo 15 Tebaxê

Silavek ji Kurdaxê

Roj baş Amed
Erê Amed
Rast e Amed
Ji bo wê alê
Tu dinalê

Erê Amed
Histêrên çavên te
Xwîna dilê te
Dixemilînin bejna te
Kurê Kurdux xwe
Dike berdêla te

Amed !
Mebêje ez bê xudî me
Ez bûka bê zave me
Ez sêwiya ber dîwara me
Bê kur im
Bê keç im
Bê bira me
Bê heval im
Bê xwişk im
Li ber lêmêşta bahozan
Pişt şikest im

Amed !

Mebêje:Darên min bê ber in

Havînan derew li min kirin

Mebêje: Berx û pezên min bê giya man

Buharan vir li min kirin

Mebêje:Tariyê zora rojan birin

Bê maf mam

Bê al mam

Bê dil mam

Bê ziman mam

Di nav pêlên babelîskên hungirî de

Bê kes mam.

Tu dizanî

Gumguma ezmanê te

Rûreş kirin neyarên te

Ji hêstêrên çavên te

Av didim gul û çîçekên te

Amed !

Çarçira Mehabadê

Kelha Dize

Efrîn û Amudê

Hemû rubar û kaniyên te

Deşt û newalên te

Dilbirîn in ji bûna te

Wek evîna Memê ji Zînê re

Wek evîna helbestvanan ji surûştê re
Wek evîna zarên berşîr ji memkan re
Hemû zar û pîrên me Cegerxwîn in bûna te

Amed !

Roja darên zeytûnê
Darvekirina zarên te bihîstin
Pîk û çiloyên wan melul bûn
Kokan perdên reş bi ser xwe de berdan
Zêta zeytûnan di daran de miçiqî
Herkandina ava kaniyên me sekinî
Çûk û balindên gundên Maratê û Basotê
Serxweşî ji hev re xwendin.

Amed !

Mebêje:

Kevirên min li ser keviran neman
Dîwarên min bê stun man
Di dilên xwe de hêviyan bermavê
Serê xwe dadixim û ji te dikim lavê
Di xewnên rojane de
Destê xwe têxe destê zavê
Di şevên Havînan de
pê re seyranê bike li ber Hêvê
Li baskên hêviya xwe sîwar be
Mizgîna azdiyê ji MEZLUM û EGÎT re bibe .

X: Kurdux, kovara Berxwedan.1985.

Sîmfoniya kovanên min

- 1-

Ne ev bû sozê me
Wek tofanekî reş
Di Şeveke tarî
Zivingeke hovane de
Xwe li min bipêçî
Di devê min de
Çêlkên xwe tîmar bikî

Ne ev bû sozê me
Hogira min
Tivinga min . !
Birajtin
Li ser alafa zimanên xwe
Nêrînên min

Di landikê de
Birajtin

-3-

Ji berbangê de
Ez hevîra nanê
Zarên xwe
Bi kovanên dilên
Sêwiyan
Taziyan
Birçiyên
Distirêman

Nanê xwe
Di nanpêja cegerê
Zînê de
Dibrêjim

Hestên
Memo
Bi rondikên çavên
Zînê Vedijînim

- 4 -

Medigrê dayê !

Melorîne dayê !
Awazên kovanên min
Li bêndera
Şevên Pîrbask
Li Komîta Alan
Sîwar dibinû serên xwe
Bi xûnava sorgulan
Û ava sipî dişûn
Medigrî !
Melorîne dayê !

-5-

Ez helbesta xwe
Li ber kêlkên
Pakrewanên
Xwekujiyê
Bi nalîn û hêviyên
Dildar
Hûrik, hûrik
Li teşiyê dixim
Medigrî dayê !
Melorîne dayê !

-6-

Ezê kevoka dilê
Xecê

Bi firmêskên
Stêra Gelawêjê
Li bin sîtava dareke
Mîtanî
Bişom
Û fîstana sêrenge pîroz
Îêkim
Medigrî dayê
Melorîne dayê !

-7-

Xama min
Ziya nabe
Girava xwînê
Sînorên ser
Ruya te
Her roj maç dike
Pêlkên wê
Nermik, nermik
Bi ser Memê de berdide
Medigrî dayê !
Melorîne dayê !

Bi sîmfoniyên axînên min re
Li ber alafa
Evîna Siyamend re

Firîkên zeviyan
Ji Leyla re
Bişewitîne
Lê dayê !
Lê dayê !

Heleb , 1997.

Şîreta Pîrê

Li deştan li newalan
Li çeman û giravan
Li Ararat û Aras bûm mîvan
Newal ne newal bû
Şax ne şax bû
Min got qey surûşt dernexûn bû

Tariyê perdên bêzar
Bi ser çîyan de berda
Tevî gevgurên wê,min ji wir bazneda
Awaza naya xwe
Bi ser keriyê pêz de her hilda

Ewran xwe kumî hev kir
Bê şermî baranê lêkir
Zarzîçên min bê dîlovan şil kir
Şehiniya komêtan jî destpê kir

Li hawîrdora kavilan re çûn û hatin
War û yêm ji min xwestin
Piştî demek ne dirêj
Daketim ji ser qerêj
Babelîskên har wek dînan dilîst

Zîpikan bi devê kun
Xwe li terma min dixist
Gul û qurşîn li ber lingên min diketin
Lê herdem min hêvî dikir bi serketin
Axînek kûr min kişand
Min berxên xwe revand
Sed tiv û xalî li hovan kir
Lê çi bikim -Ew bê şer naçin der- .

Min berê xwe da berjêr
Zarokên xwe bibînim li bajêr
Min xûdana tirş ji eniya xwe paqij kir
Û malmezinan kurk û pardeson li xwe dikir
Dîsan lêvên wan dilerizîn
Destên wan jî diqeresîn

Lê min li xwe kiribû kirasek
Bi du min ketibûn çar seg
Rastî min hat pîrek
Gote min: Ji te re çend şîret
Zivistan e...
Berf û baran e ..
Tu pir li xwe ke ...
Havînê tu wan li bake!

Min bi zorê kenê xwe anî
Kûl û derdên xwe li ber danî
Ez Zivistana nasnakim

Cil û milan li xwe nakim
Ger dixwazî loman bikî
Divê zimanê xwe dirêj nekî
Ger ji te tê qîretî
Divê wê bikî bi rûmetî .

Pîra piştxûz metal ma
Li ser çogan rûnişt
ponijî û li rex min ma
Neçar bûm, min çiqina xwe avis vekir
Hêdî wê zanî dilê min evîn kir
Kofî li ser porê şîn rakir
Gote min:Dilê te xweş kir
Tu bê war î
Ber ku dildar î
Eger evîna te ji dayika te re hebe
Wê te di bin baskên xwe de
Di nav bijang û biriyana de
Wek roniya çavan
Bi dilşadî û viyan biparêze
Bes hezke !
Evîndar be!
Goran û Cegerxwîn jî bi dest xweke !
Vî kirasî jî
Tu tim li xweke !

X:Kurdux,Dengê Komkar,hej.80,sal,1985.

Helbestê !

Xwe ji min
Bêzar meke !
Stêran mebarîne
Rûgeşa pelên xwe
Biparêze !
Bêhn xweşa xwe
Ji zarên sêwî
Berbişîr re veşêre !

Helbestê!
Bi serê Efrînê
Ez hîn ji te hez dikim
Lê xemsariya jînê
Ez sergêjî kirime
Ez çiqas dixwazim
Careke din
Te hembêz û bêhn bikim
Lê tirsê min ew e

Ku ez bi bêhna
Hulma devê xwe
Te jî sergêjî bikim

Helbestê !
Lê bi serê te
Ez dîsan ji
Te hez dikim
Û bîra te dikim

Efrîn.net Gulan.2005

HEVALÊ MIN

Hevalekî min
Bejin dirî
Dil pişkivî
Hêv gez dikir
HELBESTÊ
Ew pîne kir
Minalekî
Bi piyalek
Giyân
Zerkek
Rûmet
Peyvek
Hêvan
Li ber hilma
Bajarekî
Pakrewan
Şot.
Lê, li roja din
Li ber dîwrarekî
Hilweşiyayî
Li jêr sîtaveke
Derewçîn
Li bin dareke kufikî
Dîsan wî encurên

KERAN
XWAR
Bi ser min de
Têr
Vereşî... 𐎧𐎶𐎵𐎶𐎵 .?

Têbînî: Ev helbesta di mîhrecana 4 an de li Helebê (Roja helbesta Kurdî li Sûriyê) hatiye xwendin û ewa di rojnama Newrozê , hejmara , 10 an de belav buye .

Hêviyek

Eger ez li Kurdistan bûma
Kurdekî welatperwer bûma
Sond dixwar bi çavên Kurdistan
Minê xwe jê re bikira quristan
Yan jî digot: Kurdistan yan neman

Eger ez li Kurdistan bûma
Ev siruda pêşmergan
Bi tivinga xwe re hildida
Bi dengê şehnazî
Minê bikira sazek
Ta dilê Kurdistan dixwazî

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma pêlava mindalan
Kewşî afretên bê alan
Segê dergehê şehîdan

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma kilê çavên bûkan
Bi evîn û viyan xwe bida ber nînikan
Bigerîma li çar alî xakî Kurdistan
Eger ez li kurdistan bûma
Minê warek bigirta li zozan
Xwe bikira qurbanê cejnê Newrozan
Govend û sema bikira bê razan

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma
Dergûşê sêwiyan
Memkê devên zarokan
Zimanê lalan
Guhên keran
Çavên koran
Hevsarê hespên pêşmergan

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma
Pariya devên rebenan
Balgiya serên gavanan
Blûra şevên şivanan

Eger ez li kurdistan bûma
Ez bibûma
Baweşîna mîhreban ji Çiyayê Efrînê re

Zar, pîrên xwe berdana xewa şêrîn

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bûbûma
Dilopek av ji parêzkarê niştiman re
Rûpelek sipî ji pê ûsa nobetdar re
Mertala şerker ji qurşîna olperst re

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma
Çîçeka sîngên bûkan
Sersiyên darên merxan
Tîrêjên rojên Havînan
Barana dewetên şehîdan

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma
Mamosteyekî sakar li dibistanê
Pira kerwanên Kurdistanê
Berdestê baxçevanên gulistanê
Awaza çûkên daristanê
Û derxistana kevok ji taristanê

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma
Guharên keçên Kurdan
Cegerên jinên dilêran
Xulxala lingên pîran

Xemla malên hejaran

Eger ez li Kurdistan bûma
Ezê bibûma
Mûmek ji hevalbendan re
Têla tembûra sazbandan
Minê lêxista van qeydan.

Kurdux
Yekitiya Sovyet

Dengê Komkar , hejmar, (51-52) , sala 1983. Almaniya
Rojava.

Xewna Diljînê

Dayê !
Kanî reya me ?
Çima xaniya me
Hinda ye ?
Çima balind îro
Li ser daran
Bersivên sazên
Şivên nadin
Çima dayê ?

Çima îro
Li kolana me
Mirovpêj hene
Çi heye îro?
Bêje!
Dayê !
Ma ev xewn e ?
Na dayê !
Çira Diyocînê vemirî ye
Va ye ez dibîşim
Dibêjin:
EZ YAN KURDISTAN
NEMAN !
Dayê !
Minêş li jêr fermanî tu
Qiseyî xwe elêm

Mame Kew !
Min Kurdî Hewlêr
Û Sulêmanî
Niyê !
Keke Kew!
Ez ne xelkî
Duhok im
Yan Zaxoyî me
Efrîna min!
Ez ne ji bejna
Te me jî
Belê !
Belê !
Ez kur û lawanî
Niştiman im
Ke min deste birinceke
Û perçe nanî wişk
Xwe man
Li jêr sîlawî
Gulegornî
Leyla
Exum
Û sirûda netewke man
Ji xwîşke xweşewîst man
Leyla re
Bixwênim
Keke Kew !
Ez ne dîlî û

Yesîrî rêbazî
We me
Mame kew !
Belê !
Min xwefiroş jî
Niyê
Min yan ez
Dilber û serxweşî
Kurdistan im
Min şîrî
Peymangey
Dilsozî
Xwerdiwe
Ke min
Weku êwe
Laperî reş
Naxwênim !!
Mame Kew !
Keke Kew !
Be yarmetî êwe
Li we epirsim
Minalekan yadgarî
Eken
Li hev dixin
Dîsan
Lihevdixin
Kekê Min !
Mamê min !

Min
Pêxweşhal im
Ke
Xewnekey xwem
Pê bilêm
Min Pîremêrd
Hacî Qadirî
Koyî
Bem çawekan
Dîtiwe
Li min Epirsîn
Eyan
Pêşeng û rêberekeman
Em roj
Weku
Minalekanî
Çerxî raborduman ??
Ez lal bûm
Li ber heybetên wan
Min nizanî
Ji şerma re
Tişteke bigota !!
Ewan bi yek deng
Gotin min:
Awirên çavên te
Me didoşin
Kî wê şîr
Vexwe

Diljînê ?

Mame kew ! Keke Kew !

Miniş li êwe pirsîyar

Ekem

We ji kê destur biriye ??

Ji Laleşê yan ji Sapor

Ji xunceya sahol

Yan ji hestiyên bîn

Susînî

Yan

Ji Jinebiyên

Şevên avis ??

Minêş li êwe

Pirsîyar

Ekem

Ewî pê mî kird xêr

Lê mî bû, be gurek û şêr ???

X: Ev helbesta li dijî şerê birakûjîyê hatiye
hûnan,lewra bi du zaravên têkel hatiye nivîsîn.

.Diyocîn : Feylesofek Êxrêqî ye , rojekê ewî çira xwe , dest
xwe kir û li kolanan li rastiya mirovan digeriya .

X:Xewna Diljînê di rojnama(Newrozê) hejmardi bin
navê Şêrko BedirXan , sala 1996 an de hatiye weşandin.

Pela min

Di payiza temena min de
Pelek ji dara Gêlazê
Mîna pêriyekê ji buhuştê
Dilê Efrînê
Bi kotirên çavên Loriya re
Di giyana dayikeke
Bejin dirêj de
Semayeke sê rengî
Dikir.

Efrîn ,26.12. 2009

Tenê pirsek

Ma çê dibe
Ez di bin tîrêjên çavên te de
Mîna zeviyeke ziya yî
Ji ber qelîşteke binalim ?
Û tu şerbeta gêlazên xwe
Bi ser min de nedoşî ?
Lêvên qermiçî
Bi bêhn û xûhdana xwe
Venejînî ?
Ma çê dibe perîxana
Rindan !!

Efrîn net.2.9.2006

Merze Xan

Xûşka me !
Mîhrebanê !
Çûkşengê!
Kê got tu
Çuyî dilovaniya xwedê ?
Na!
Tu mîna dara gula yî
Gulek ji te çelmişî
Lê te hezar gul
Sor
Zer
Kesk
Bi nermîna awazên xwe
Di gulistana dilê min de
Çandin
Bi firmêskên biyanyê
Avdan
Merze Xan !

Tu stêrka Gelawêj bû
Ji nişkava
Taristanek bê ceger
Xwe li te pêçand
Lê te hezar stêrk
Di giyanên hawriyên xwe de
Vêxistî
Hêştin

Mîhrebanê!
Ez ne hunermend im
Lê nizamim
Çawa awaza goraniyên Kurdî
Dê bê bejna te
Bê hawara dilê te bijîn ?
Lê ez zanim
Îro li Sine
Amedê
Sulêmaniyê
Efrînê
Bêzarî ye...Xemgînî ye ...Şênî ye ..
Xûşka me !
Tişteki din nikanim
bi te re bêjim
lê tika ye
pir silavan tevî gurzên gulan

Ji gulistana xewnên
Keçên min
ji van nemiran re
 Eyşe Şan
 Meyrem Xan
 Arêf Cezrawî
 Mihemed Şêxo
 Hesen Zîrek
 bi xwe re bibe !
Gelawêj Xan !
Tika ye
Merza Xan .

Efrîn net , 27.09.2005

Çav

-1-

Eger tu bê mal î
Bê war î
Bê dilber î
Bê heval û welat î !!!!

Were !
Nermik , nermik
Di kenara çavekî min de
Holkekê ji darên Gûzê
Ji xwe re ava bike !

-2-

Payîz

Payîzê !
Çima tu li pir welatan
Salê carekê dibî mîvanekî
Xwînsivik?
Lê tu salê çar caran
Bi xwîngiranî
Min şilf tazî dikî ????

-3-

Bext

Kî dibêje ez diçim
Her derê?
Kê got ez dikevim her malê ?
Tenê ez dibim
Hevalê dilxwazan ?
Ma hûn jî weke min
KOR IN??

Almaniya 2006

Tika ye !

Peyva min
Di nav hesteke nîvmeyî de
Xwe pêçaye
Bi lingên xwe
Li dilê min yê avis dide
lê min guh nedayê
Nişkava dilopên
Stêrên min
Ser ruya Efrîna me
Ya heft salî de barîn
Awênêk biçûk
Jê ava bû
Min tê de xwend
Ev peyva min e
Ev hesta min e
Ev bejna min e
Şerm meke !
Min bide hemû xwendevanan!
Eger xwestin, bila min li hev bipêçin
Û weke kizotekê bavêjin ser êgir
Eger alaf bilind nebû
Dost û hogirên min

Li biyanistanê li ser rûpelan pir in
Hema wan jî bi min re
Bişewitînin
Tika ye !
Xweliya wê
Ji kildana çavên Efrîna min re
VEŞÊRIN
Belkî ez dîsan bêm vejandin
Û di cegeran de bimînim zindî

Tutlîngên ,2.1.2001

Roksana

Bextel lêhat, çawa bû
Me nizanî
Keça min Roksana
Dayika wê Gelawêj
Û ez di hundirê Mozexana
ERMÎTACÊ de bûn

Dîwarên wê çavên me
Vebrûsandin
Tabloyên wê derdên me
Di xwe de çalkirin

Rêbera me ya Rus
Bi şaristaniyên xwe
Şehnaz bû
Û Roksana histêrên xwe
Dimêt

Lê min di pêjna xwe de
Seyran dkir
Ne surûştê û ne jî ruya dilbera min

Mîna vê seyrangehê bû
Gelawêjê bi maçên xwe
Dara çinarê li ser ruyê
Roksana nîgar dikir
Nazên wê
Di hestên xwe de vedijand
Ez ji xewnên zarokiyê
 Şiyar bûm
Bê serdor
Min ji Roksana pirs kir
Roksî ! Roksî !
Eger hinek seyranvan
Li welatê me seyranê bikin
Eyan em jî mîna Nataşa
Şehnaziyê bi bajarvaniya
 xwe bikin . ???
Ewê gote min:
Erê, erê
Lê tîrêjên kamîranî, hêvî,
 Melûlî, bêgunehî
Ji çavên hingivîn
Bi ser rûçka wê de diherikîn
Tabloyeke hunerî ava dikir..
Û gote min:
Erê, erê
Eger siba ez bibim

Rêvebira seyranvanan
 Ezê wanan bibim
 Goristana nemiran
 Ê bêjim ev e: Mozexana yekê
 Ezê wan bibim
 Ber nalîna pîrejinekê
 Ê bêjim:Ev mozexana dudiyê ye
 Ezê wan bibim
 Cem sêwiyekî bêwar
 Bêjim:Ev mozexana sisiyê ye
 Ezê wan li serên çiyar bigerînim
 Ê bêjim:Ev mozexana çarê ye
 Ezê wan bibim nik mij û dûmanên
 hembêzan
 Bêjim:Ev mozexana pêncê ye
 Eger serdanvanên me westiyar
 Ezê wan bibim mozexana şeşê
 Çar çûk li ser gulekê ne
 Qumriyek li hevalê xwe digere

 Ez wan bibim mozexana heftê
 Çavên hespekî vedibrûsin
 Ê li şahsîwarê xwe diger

 Ezê wan bibim mozexana heştê
 Darekê stuyê xwe bi keskesorê ve

Girêda ye.

Ezê wan bibim mozexana nehê
Kanî digrîn
Balêndên keleş avê jê vedixwin

Eger seyrانvanan tabloyên min
Begem nekirin
Melûl me be bavê min!
Eger ez bûm dehsalî
Ezê wan vê carê
Bibim mozexana dehan
Gulek di destê Roksanê de ye
Bi çûkê re

Qumriyê re
Hespê re
dikeeeeeene¹⁰

„Wergera vê helbestê bi Erebî di kovara Metîn de ,hej.17
,sal 1993 de di bin navê Şêrko Bedirxan de hatiye
weşandin .

Xaskiya

Xaskiya helbestên min
Xûnava gulan buya
Û min pê Solavek
Di dilê dildara xwe de
Ava kira
Li ber awaza wê
Dilê min bi Viyanê re
Govendek girêda
Xaskiya ... Xaskiya ..

Efrîn . 1991

Ey hevalo

Ey hevalo, ey dilgîro!
Çiqas tu cengbaz î, ey şêrîno
Ez gulbuhar im, tu qehreman î
Li ber cegerê min tu giranbuha î.

Ey hevalo, ey dilgîro
Kanî ew rojên zêrîn, cewherîn?
Li ser xaka Kurdistanê me fikir gazî
Di newalan de li zozanan
Li nav baxçên henaran
Bi hev re dibûne parêzkarên Kurdistan

Ay hevalo, ey dilgîro!
Ez giyanê te dikim ala rengîn
Ji hestiyên te çê dikim tang, tiving
Û mertîn

Çavên te ji min re dibin dûrbîn
Nema bi ser min de tê xopîn
Ey hevalo, ey dilgîro!
Çiqas tu giyanbaz û şêrîn î
Xaziya min li canê te
Şehname dilzoziyê, bûye fener û şemala te
Bext û buhuşt bûn parên te

Ey hevalo, ey dilgîro!
Yan îro yan sibê dî
Tême cem te bi mîvandarî
Bi hev re binoşin piyalek bi dilşadî
Ey hevalo, ey dilgîro!
Çiqas tu cengbaz î, ey şêrîno!

Kurdux, Yekitiya Sovyet .

Kovara Roja Nû, hej. (34, 35), sal. 1982, Siwêd.
X: Ev helbesta li ser Xalidê Basotê ye, ew şehîd bû.

VIRUS

Ewê gote min:
Vîrus ketiye kompiyotera min
Ez nikanim ramaneke din
Binivîsînîm
Bi ser de jî
Ez nexwaş im
Min gote wê:
Derbazbuyê be
Lê tenê Xwdayê mîhreban
Te ji vîrusa "EZ"
Biparêze
Biraaaaako!

Almaniya 2006

NANÊ LORIYA

Nanê min
Ji yê te xweştir e
Çimkî
Keçên min
Li ser alafên
Dilên xwe
Ji min re
Nanê min dipêjin
Nanê min
Ji yê te xweştir e
Çimkî
Keçên min
Dirumên hêviyên
PÊŞEROJÊ
Bi dilopên
Stêrên xwe
Hevîra nanê xwe
Distirên
Nanê min

Ji yê te xweştir e
Çimkî
Keçên min
Berbangê
Bi xûnava gulên
Gundê me
Bi hêvana
Hêviyên LORIYA re
Bi germî
Li ber serê min
Bi findên
Narîn

Dîdiniiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiin.

Xewnek

Ez ji hehecoka

Xwe re

Ya li ser dara Sicikê

herdem li stêrkekê

Temaşe dike.

Li ber awaza Solava

Meydankê

Li ber hênkayiya darên Henarê

Li Kurzêlê

Nazik, nazik

Li têtên dilê xwe dixim

Û ji rinda rindan re

Stranekê li ser guleke çelmişî

distirê.

Almaniya, 2002

Helbest

Diyarî ji konferansa çîroka
Kurdî re li Amedê

Helbestek nexweş bû
Dilê wê vekirin
Girek peyvên avis
Sermest
Di kerwaneke dirêj de
Li pişt hev sîwar bûbûn
Ji dildarên çîrokên jînê re
Destanên evînê dihûnan
Û ramanên bajarê xwe
Bi ava çavên jinebiyên Amedê
Mehabadê
û Helebce
Dişoştin .

Çîrok

Çîrokek bi tijî dengê xwe dikeniya
Ji wê pirsîn, çima ?
Vê carê çîrokê qêrîn kir

Dîsan ji wê pirsîn çima?
Çîrokê herdu destên xwe
Danîn ser pêşîrên xwe
Dagrî û got:Îro Rişkooooo jî
Bûye xazgênciyê min !!!

Efrîn ,1.2.2010

Hevalo !

Eger peyvên te
Mîna şîrê dayikan bûna
Minê bi dilopên çavên Loriya
Ewanan ji sêwiyên peyvan re
Bimeyanda !!!

Di peyvên şelqandî de
Tenê şelme şiqin dide
De bila mirîşkên dirawsiyên me
Di nav de
Zemawendên xwe li darxînin

Hevalo!
Eger tu di zeviya dayika min de
Mêweke rezan buya
Minê hersal bi şeya keçeke narîn
Tu şekira !!
Eger tu çarika ber zikê dapîra min buya
Minê heroj tu bi gulava çavên xwe
Li ber çêlxana Çiyayê Lêlun bişûşt.

Sibeyek

Ji rûreşan re

Sibeyek

germeşîr

Sor

Zer

Kesk

xwe di nav terma asoyê de

çand

Li piştê perwîna dilekî

Sîwar bû

Ger min gavek

Bervê avêt

Pêlkên xwe li ser

Dîma Hîvastos de

Berda.....

Ger min gavek din

Ber wê de avêt

Dîmitir serê xwe
Di nav zeviyê min de
Rakir.....
Ger min gava sisiyan
Ber wê de avêt
Şîmîra jî pê re
Beravêt.....¹¹

Şêrko Bedirxan, Heleb, 1994.

Ev helbesta di şevbuhêrka bîranîna Ehmedê Xanî , sala 1995
an de li Helebê hatiye xwendin .

- 1- Hîvastos : Ew li nik Yonaniyan xwedayê bêzarî û
reşiyê ye .
- 2- Dîmîtir: Ew li nik Yonaniyan xwedaya zeviyên
gênim e .
- 3- Şîmîra: Ev hovek e; Beşek ji wî şêr e, beşek bizin e
û beşê sisiyan mar e,
lê ev hova ji aliyê qehreman Bîlerofon hate kuştin .

Pela min

Di payiza temenê min de
Pelek ji dara Gêlazê
Mîna pêriyekê
Ji buhuşta dilê Efrînê
Bi kotirên çavên Loriya re
Di giyana dayikeke
Bejin dirêj de
Semayeke sê rengî

Dikir.

Efrîn ,26.12. 2009

Tu

Diyarî ji Cegerxwînê nemir re

Tu
Û Hêva xwe
Hêv û stêrkên xwe
Stêrk û dilberên xwe
Hemû li ser sîngê min
Bi hev re
Xwe palvedin
Dîsan ezê we hemêz kim ...

Tu
Û çiyayên xwe
Çiya û newalên xwe
Newal û deştên xwe
Deşt û darên te
Darvekirî
Bajar û gundên kavilkirî
Hemû li ser serê min
Danîşin
Dîsan ezê we ramûsim

Tu

Û sînorên te

Û bêzariyên xwe ve

Bêzariyên te

Û hogirên xwe ve

Hemû xwe

Li dora min

Weke tofanekî

bipêçin

Dîsan ezê bi we re

Bikenim

Li asoyê

Rûmetdar

Bi serbilindî

Binêriiiiimmm.»

Efrîn , 22.10.1988

„Ev helbesta di kovara Gulistan , hejmar
(.....) sala 1994 an de hatiye weşandin .

Dîsan ez

Eger ez
Li dilbera xwe guhdar kim
Ew ji dilbera xwe re
Distirê
Eger ez li dilbera xwe guhdar dikim
Ewa ji welatê xwe re
Distirê
Gava min
Li welatê xwe
Nêrî
Ew destanan dihûne
Gava min ew xwendin
Ew bi destên min de
Bûn çiyayekî bejin bilind
Stêrkên ronak
Ez hilkişîm jor
Ew bûn
Giraveke xemgînên
Meyayî
Li ser lêvên wê
Bernava ez
Bê şermî
Bi pêlavekî
Gemaî
Nasnama xwe
Hilda

Û disan got:
Ez
Ez
Lê min
Axa sor
Ramûsand
Û
Çaveke xwe daye
Sêwîyekê.....”

¹³Ev helbesta di mîhrecana (4) an de li Helebê hatiye xwendin , her weha jî ew di rojnama Newrozê , hejmar (10) de hatiye weşandin .Heleb, 1995.

Du kurte çîrokên helbestî

(1)

Azadiyê dagrî
Kevoka min
Li ser dara Gûzê
Li ber strana kaniya
Gundê min
Bi sirudeke xemgînî
Jê pirsî
çimmmmmaa ?
Azadiyê got:
Ez tu kesî
Bi qaserî bejna xwe
nabîîîînim.

(2)

Buharê
Rengên xwe
Ji xwe çirandin
Kevoka min dîsan
Jê pirsî .
Lê te xêreeeeeeee?
Buharê jî dagrî û got:
Dizên rengên min pirrrrrrrr bûne

Heleb 15.12. 1996

Dayika min

Diyarî ji kevirên Kobaniyê re

Ji stêrkên çavên

Hêva xwe

Ji kenînên stêrkên

Amedê

Efrînê

Mehebadê

Û Dohukê

wêneya şêrekî

pîdar

bi destên Anahîta

Xwedaya ciwaniyê

Li ser singê te

nîgar dikim

dayika min

dîlbera min.

Dilê min bi dilan re
çavên min bi çavan re
hestên min bi hestan re
gulistanekê di hembêza
dayikeke hindayî de

avdide

XXX

Li ber siya dareke henarê
dareke zêtunê
dareke hecîrê
li ber ronahiya çavên
zarokên penaber
destanên mêraniyê
ji te re dixûnim

dayika min.

XXX

Dayikê!
asoyek keçane
xwe li pişt ewrên
şermbûnê
veşartibû
bi lorîna jinebiyeke aware

bi axîna çûkên zamdar
asoya min
di hembêza min de
gulveda

XXX
Dayika min!
vê sibê
di bibekên çavên te de
min nêrgizek çand
niha
pelên wê xwe li nava min
digerînin
û digerînin

Daykê!
stêrên çavên xwe
vemexe!
pişkojên jiyana min
dipişkivin
û dipiştirivin.
Îro

siba
du siba
û sê siba jî
ezê serê te
bi ava kaniya Lalişê
û helbestên Cegerxwên
bişom.

XXX

Dayê!
fîstanên reş
li ber tîrêjên
çavên zarokên te
kovanên lat û
hîmên bajarê min
li ber hilmên
balindên te
çit, çit dirizin
û dilopên xûnava
dilên şahsîwaran
te vedijîne
dayê!
dayê!
Bahozên berfane

evîna çiyayên
Sevîn
û Araratê
ji te re avdide
û kenêên zarokên te
di landikê de dişon
dayê.

Lê dayê!
stêran vemexe!
ezê li zemawenda
fireşteyên dilan
ji te re sirûda Ey Reqîb
bistirê
Medigrê dayê!
Medigrê !

Ma ne navê t
KOBANÎ YE
Dayê! Dayê!

Efrîn.
15.10.2014

Ji berhemên nivîskar:

- 1-Rola kovara (Dengê Komkar) di tevgera azadîxwaza Kurdistanê de. Nama Doktoriyê,1988,Lênîngada berê, bi zimanê Rusî,(Lêkolîn) Sovyetistana berê.
- 2-Bi kurtî dîroka lêgerînên zimanê Kurdî û zaravên Kurdî. Prof: Qenatê Kurdo bi zimanê Rusî, Sovyetistana berê. Werger bi zimanê Erebî,1991, (Lêkolîn),Sûriyê.
- 3-Bi kurtî dîroka wêjeya Kurdî ya hevdem.Dr.Marof Xeznedar bi zimanê Rusî,Sovyetistana berê.Werger bi zimanê Erebî,1993,(Lêkolîn) Sûriyê.
- 4-Gurzek ji helbestên Kurdî yên hevdem bi zimanê Erebî ,werger ji zimanê Kurdî, 1995, Sûriyê.
- 5-Kovara(Çiya)1965-1970 awêna çanda Kurdî li Ewropa, bi zimanê Kurdî,2004, (Lêkolîn). Almaniya.
- 6-Mijarên Kurdî (Gotar, lêkolîn,1999-2004), bi zimanê Erebî,2011,Sûriyê.
- 7-Gelê Kurd li Rojavayê kurdistanê (Dîrok, rêxistin, siyaset).
- Bi gelemperî pêwendiyên Kurdî û Erebî di dîrokê de, bi zimanê Kurdî,(lêkolîn), Almaniya .
- 8-Dara zeytûnê dipeyive.... , û çemê Efrînê di ber re dişewite,bi zimanê Kurdî2008,(Serpêhatiyek),Almaniya.

9-Gurzek gotar 1980- 1988 bi zimanê Kurdî, 2011,Efrîn Sûriyê.

10-Stranên Kurdî, ji amedekirina J. Museliyan,bi zimanê Kurdî,tîpênErebî,Lênîngrada berê. Guheztin bi tîpên latînî,2011. Efrîn,Sûriyê.

11-Tu bi xwedêkê medêgrî 1980-2011, bi zimanê Kurdî, 2011, Efrîn, Sûriyê. Helbest.

12-Lêkolîn û hevpeyvîn bi zimanê Kurdî,2011,Efrîn,Sûriyê.

13-Berhem bi zimanê Kurdî2011,Sûriyê.

14-Peyv û helwest bi zimanê Kurdî,2014, Efrîn,Sûriyê

15-Berhevokek çîrokî.